

Giske-saken

Ap-ledelsen har fått flere varsler om Trond Giske

Arbeiderpartiet er varslet og har fått henvendelser om flere saker om oppførselen til Aps nestleder Trond Giske.

POLITIKK
Tore Gjerstad og Kristian Skard
Oslo

Etter det DN kjemmer til handler det om situasjoner der det skal ha blitt sagt på Trond Giskes oppførsel, og der varslere og de som har tatt kontakt har merket at Arbeiderpartiet er endemuligvis.

Trond Giske er gjort kjent med DN, opplysningsgruppene har ikke kommentert det som er blitt sagt.

Arbeiderpartiets styringsgruppe har to ganger de siste månedene diskutert hvordan partiet skal forholde seg til varsler om

ikke fullgjøvne parter. Hovedsakelig er det om å gjøre det klart for alle som skal ha med seg inn til Arbeiderpartiet i saker om de som er i ledelsen. Det er derfor viktig at alle som har kontakt med partiet er klar over dette.

Etter det DN får rapport, er partileder Kjartan Stenung opplyst om at han ikke vil ta opp saker om de som er i ledelsen til gjensidig uttalelse og samarbeid. Det er derfor viktig at alle som har kontakt med partiet er klar over dette.

Etter det DN kjemmer skal innholdet i dette varselet kunne være et eksempel på hvordan man skal forholde seg til saker om de som er i ledelsen. Det er derfor viktig at alle som har kontakt med partiet er klar over dette.

Etter det DN kjemmer skal innholdet i dette varselet kunne være et eksempel på hvordan man skal forholde seg til saker om de som er i ledelsen. Det er derfor viktig at alle som har kontakt med partiet er klar over dette.

Etter det DN kjemmer skal innholdet i dette varselet kunne være et eksempel på hvordan man skal forholde seg til saker om de som er i ledelsen. Det er derfor viktig at alle som har kontakt med partiet er klar over dette.

Etter det DN kjemmer skal innholdet i dette varselet kunne være et eksempel på hvordan man skal forholde seg til saker om de som er i ledelsen. Det er derfor viktig at alle som har kontakt med partiet er klar over dette.

Etter det DN kjemmer skal innholdet i dette varselet kunne være et eksempel på hvordan man skal forholde seg til saker om de som er i ledelsen. Det er derfor viktig at alle som har kontakt med partiet er klar over dette.

Den første saken DN publiserte om Trond Giske

Levert av:

Tore Gjerstad og Kristian Skard, Dagens Næringsliv

Postboks 1182 Sentrum, 0107 OSLO. Telefon: 22001000

Oslo 14. januar 2018

Onsdag 13. desember publiserte Dagens Næringsliv saken «Ap-ledelsen har fått flere varslere om Trond Giske». Søndag 7. januar var han ferdig som Aps nestleder og finanspolitisk talsperson.

- Arbeidet med å dokumentere Giskes kritikkverdige oppførsel overfor kvinner i og utenfor partiet startet før Metoo ble et tema verden over. Men vi hadde trolig ikke lyktes uten Metoo.
- Da DN, som første medium, publiserte sakene om Trond Giskes oppførsel, bidro det til at flere kvinner meldte fra om uønsket seksuell oppmerksomhet og trakassering i politikken. Flere politikere har falt etter det.
- I USA var det New York Times og The New Yorker som viste vei i dekingen av seksuell trakassering, med sin journalistikk på filmprodusenten Harvey Weinstein. DNs journalistikk la grunnlaget for at en av landets fremste politikere, Trond Giske, måtte gå av som nestleder i Ap. Flere medier fulgte etter og historier kom frem i flere partier.
- Vi undersøkte Giskes oppførsel overfor kvinner fra han var AUF-leder, stortingsrepresentant, statsråd og nestleder. Kvinnenes fortellinger strekker seg tilbake til midten av nittitallet og frem til 2017.
- Giskes forsøk på å stanse sakene var omfattende. Dette var vi forberedt på, basert på tidligere erfaring med ham.
- Prinsippet vi har holdt oss til er at de som har opplevd seksuell trakassering, maktmisbruk eller upassende oppførsel skal eie sine egne historier. DN sitter 14. januar, ved innleveringstidspunktet av denne metoderapporten, på flere historier som vi ikke har publisert av hensyn til dette.
- I all hovedsak handler kildearbeidet og metodene om klassisk journalistikk: Mange års arbeid med norsk politikk og de sentrale aktørene, kildearbeid over lengre tid, kartlegging og kunnskap om maktstrukturer.
- Samtidig lignet ikke dette tematisk noe vi hadde gjort før. Temaets følsomhet i kombinasjon med den innbitte motstanden, gjorde at vi måtte tenke helt nytt.

Selv om likestilling og trygt arbeidsmiljø er sentrale verdier i norsk arbeidsliv, har norsk presse hatt liten tradisjon for å dekke seksuell trakassering i partier, organisasjoner og arbeidslivet. Dette gjelder særlig når det handler om å publisere anklager mot enkeltpersoner. Med Metoo-kampanjen forsto norsk presse at vi har vært for varsomme. Å respektere privatlivets fred må ikke skygge for oppdraget vårt med å rette kritisk søkelys mot maktmisbruk. Metoo har, som vår politiske redaktør skrev i en kommentar, «rett og slett økt bevisstheten i mediene om seksuell trakassering og om mediens rolle i å avdekke det».

Ryktene om Giske

I likhet med mange i Arbeiderpartiet og i pressen hadde også vi gjennom mange år hørt historier om Trond Giskes oppførsel overfor kvinner. Ved noen tidligere anledninger har vi undersøkt enkelte historier vi har fått tips om, men ikke kommet i mål. I ettertid har vi tenkt gjennom årsaken til at arbeidet stoppet opp. Vi tror det skyldtes en kombinasjon av manglende tro på at det ville være mulig å få historiene på trykk og kvinnenenes vilje til å snakke. Det skulle endre seg.

De to faktorene som gjorde problemstillingen aktuell, var Giskes egne ambisjoner om mer makt i partiet, og Metoo-kampanjen høsten 2017 som satte søkelyset på seksuell trakassering fra menn med makt.

Giskes ambisjoner

Under Ap-landsmøtet våren 2017 skrev vi om det anstrengte forholdet mellom nestlederne Trond Giske og Hadia Tajik. Vi visste at begge så på seg selv som en naturlig kandidat til en gang å overta etter Støre. Denne saken ble det gjort iherdige forsøk på å tilbakevise. I ettertid er det ganske betegnende hvordan Trond Giske svarte DN da: *«[...]Jeg vet hva dere fisker etter, og til det har jeg bare ett svar: Jeg har aldri opplevd en mer sammensveiset parti-ledelse, et mer samlet sentralstyre og et mer samlet parti enn vi har i dag.»*

Svaret fra Giske ligner på det han ga da den første saken i Giske-saken ble publisert: En total avvisning av at det her eksisterer noe som helst.

Våren 2017 var vi altså opptatt av det anstrengte forholdet mellom de to svært så forskjellige nestlederne mens den øverste lederen Jonas Gahr Støre var fersk og uten den samme forståelsen av partikulturen og lange erfaringen som Giske hadde. Partiet gjorde det fortsatt sterkt på målingene, men i valg etter valg vet vi at det er snakk om marginer mellom seier og nederlag. Og valgnederlag utløser nesten alltid bitterhet og maktkamp. Problemstillingen vår, spenningene i Ap, ble derfor endret og spisset til da høsten kom.

Ideen utformes

I tiden før valgdagen og etter valget lå det mørke skyer over Støres politiske fremtid. Hvor lenge Støre vil bli sittende, var et spørsmål som meldte seg. Hvem skal overta den dagen han trekker seg og når vil det skje?

Trond Giske sto sterkt i partiet. Og en vurdering vi ofte hørte, var at det vil være for tidlig for den andre nestlederen, Hadia Tajik, om Støre går av i løpet av de nærmeste årene.

I vurderingen av Giskes muligheter stilte vi oss spørsmålet: Han er kontroversiell både i og utenfor Arbeiderpartiet. På godt og vondt ble han sett på som en dyktig maktspiller. Men det var et trekk til med Giske: Mange rykter om yngre kvinner. Foreløpig var det bare rykter, og vår vurdering var at han helt klart lå sterkest an til å bli ny partileder dersom Støre gikk av. Men spørsmålet vi stilte oss selv og til kilder i og utenfor Arbeiderpartiet var: Vil han være valgbar i befolkningen med alle ryktene som gikk? Hvilke historier er sanne, hvilke er usanne? Er det alvorlige historier eller er det bare flørting?

Vi begynte mer systematisk enn tidligere å undersøke historier vi allerede hadde hørt om. Vi begynte også en kartlegging av hvilke kvinner som kunne ha noe å fortelle, i partiet, i departementene og i kulturlivet.

Metoo

I begynnelsen av oktober avslørte New York Times filmprodusenten Harvey Weinsteins seksuelle trakassering av kvinner. På dette tidspunktet hadde vi etablert kontakt med flere enkeltpersoner som hadde kjennskap til Giskes kritikkverdige oppførsel overfor flere kvinner, både i og utenfor partiet.

I vårt hode ble derfor spørsmålet «Hvem er Norges Weinstein?», raskt besvart. Giske hadde ikke nødvendigvis like alvorlige anklager mot seg, men han er en mektig mann som burde bli undersøkt nærmere etter årevis med rykter. Vi vet nå at vi ikke var de eneste som tenkte svaret kunne være Trond Giske.

Frem til nå hadde vi bare fortalt noen få i redaksjonen om at vi undersøkte Giske. Men i likhet med andre redaksjoner, var selvfølgelig Giske og Metoo et tema for samtaler også i DN. Men det var for tidlig å varsle inn noen sak. Både i og utenfor redaksjonen var vi svært forsiktig med å fortelle om hva vi jobbet i frykt for lekkasjer og at informasjon til slutt kunne nå Giske. Vi hadde i tidligere saker erfart Giskes metode for å forsøke hindre publisering. Det skal vi komme tilbake til.

Vi kjente sterkt på følelsen av et kappløp med andre redaksjoner. Vi tok det for gitt at også andre redaksjoner satte nyordet Metoo sammen med navnet Trond Giske. Samtidig var vi veldig klar over at det kom til å bli svært vanskelig å lande denne saken på grunn av balansegangen mellom det å skrive om private forhold og det å avsløre maktmisbruk. Oppmerksomheten rundt Metoo-kampanjen og bevisstheten den skapte bredt i befolkningen, var til god hjelp.

Metodisk problemstilling: Ap og angiverkultur

Det konkrete arbeidet med saken, som skulle bli den første i norsk presse som omhandlet Trond Giskes upassende oppførsel, startet mot slutten av august 2017. Da pekte meningsmålingene nedover for Arbeiderpartiet. Ap-leder Jonas Gahr Støre slet stadig mer med oppslutning, strategi og blant annet sakene vi skrev om hans problematiske fondsinvesteringer. Saken vår avslørte ikke bare en privatøkonomi som ikke tålte møtet med Aps verdier, men også en slett håndtering og strategi fra partilederen. Usikkerheten og uenigheten om hvordan denne dårlige saken skulle takles, skulle også vise seg i Giske-sakens første fase.

Da valgresultatet ble klart og Arbeiderpartiet kom ut som en taper, ble det ekstra viktig å gå frem forsiktig. I en atmosfære av skyldpeking, kamp om de få tilgjengelige maktposisjonene i partiet og spekulasjoner om arverekkefølgen, må en være ekstra nøye med kildekritikken og kildevernet. Vi har begge dekket norsk politikk i 20 år, jobbet med tøffe maktkamper i flere partier og regjeringer. Det har gitt oss en verdifull forståelse hvor fort informasjon og rykter sprer seg i en organisasjon som preges av interne stridigheter. Skal man operere som

journalist i et slikt minefelt, må man kunne lese terrenget. Kilder som journalister avtaler fortrolighet med og man i utgangspunktet har all grunn til å stole på, kan likevel finne det hensiktsmessig å lekke deler av innholdet i samtalen til andre i partiet. I tillegg eksisterer det avtaler om å alltid rapportere samtaler man har hatt med journalister. Dette bør journalister være klar over.

Arbeidet ble også vanskeligere, men ga også noen muligheter, da hovedpersonen for kartleggingen vår ble enda mer omtalt i mediene. Trond Giske fikk mer makt i form av den sentrale posisjonen som finanspolitisk talsperson. Det gjorde det lettere å adressere spørsmålet til flere: Vil han nå helt til topps med sin omstridte maktutøvelse, nettverksbygging og rykter om upassende damehistorier?

Metodisk problemstilling: Bare to øyenvitner

Etter hvert satt vi på så mye informasjon som viste at dette kunne være en stor sak. Kvinner og kilder, uavhengig av hverandre, både i og utenfor partiet fortalte historier som lignet hverandre. Det kom frem et mønster som tydet på at omfanget var langt større enn vi først trodde, og at det hadde pågått over en lengre tidsperiode. Vi satt med et inntrykk av at en lang rekke kvinner var utsatt for upassende seksuell oppmerksomhet og/eller maktmisbruk fra nestlederen i Arbeiderpartiet, en mann som hadde ambisjoner om å klatre helt til topps i norsk politikk. Før den første saken ble publisert, kjente vi til ti konkrete historier som vi helt eller delvis kjente detaljene om.

Den vanskeligste biten gjensto. Hvordan få disse historiene på trykk?

Selv om vi ikke hadde konfrontert Giske, hadde vi en sterk mistanke om at uansett hva vi kom med, ville han nekte. Og de fleste av historiene har bare to øyenvitner, Giske selv og en kvinne. I tillegg kunne ingen av kvinnene vi var i kontakt med se for seg at de ville stå frem med navn. Det var helt uaktuelt for dem å bli forbundet Giske i en metoo-sak i offentligheten. Flere hadde sentrale roller i partiet og så for seg at de måtte slutte, eller ble tvunget til å slutte dersom de la seg ut med han. Andre ønsket overhodet ikke å bli assosiert med ham. De hadde gått videre i livet. Det som overrasket oss helt fra starten, og som fortsatt er vanskelig å forstå hele dybden av – er flere av kvinnenes sterke bekymring for å bli utsatt for en eller annen reaksjon fra ham eller hans støttespillere.

Vi forklarte at vi forsto at de ikke ville ha navnene sine på trykk. Men vi sa også at vi av presseetiske grunner må gi Trond Giske mulighet til å forsvare seg, måtte opplyse til Giske om deres identitet. For flere av kvinnene var dette i seg selv for stor belastning. De var svært redde for at han da på et eller annet vis ville gå etter dem og skape problemer. Det krevdes mye overtalelse for å få dem til å akseptere at vi måtte. Vi sørget da for å gi kvinnene en oppskrift på hva de skulle gjøre dersom de fikk problemer. Vi opplyste om hvilke rettigheter de har dersom de gikk videre til en varslings sak, og deres rettslige beskyttelse mot alle former for gjengjeldelse. Dette opplevde de som en trygghet. Vi var også klare på hvilken beskyttelse de hadde gjennom å varsle oss om ubehageligheter og at vi da ville skrive om det. Trond Giske og hans støttespillere ønsket seg neppe historier om at de gikk etter

varslerne. Vi ga også råd om hvordan de skulle forholde seg til det generelle medietrykket som ville komme.

Metodisk problemstilling: Dokumenterbare saker

Vi innså at det ville være vanskelig og urealistisk å starte publiseringen med en eller flere historier der anonyme kvinner forteller. Kvinnene ønsket ikke at Trond Giske skulle få vite at de hadde snakket med DN. Her opplevde vi det sammen som Ap senere gjorde, at flere av varslerne satte betingelser om at Ap innledningsvis ikke fikk lov til å informere Giske eller hans støttespillere om at de hadde tatt kontakt med partiet. Det førte til at Jonas Gahr Støre personlig behandlet de første varslingene, uten at Trond Giske eller partisekretær Kjersti Stenseng var informert.

Med dette som bakgrunn skjønnte vi måtte lete etter nye og jobbe mer med historier vi allerede hadde, der historien på en eller måte var varslet inn til partiet lokalt eller sentralt, eller et departement. Altså en historie som hadde endt opp i en formell eller uformell prosess. Da ville det være flere kilder som visste noe. Kunne vi finne det, selv om de enkeltvis ikke var så alvorlige, mente vi det ville være den beste løsningen for å publisere. Og vi hadde klare indisier på at en publisering ville føre til nye tips eller «modning» av historier vi allerede kjente til.

Vi hadde også indikasjoner på at flere kvinner vurderte å varsle Arbeiderpartiet hvis det viste seg at de ikke var alene.

Metode for å kartlegge

Personkartlegging. Sosiale medier. Kvalitetssikring i to ledd: 1) finne nøkkelpersoner med nærhet til offeret, 2) utelukke nærhet til Giske

Etter de første samtalene og kjennskap til tidligere års historier, hadde vi en liste med mulige kvinner som kunne vært utsatt for Giskes oppførsel. Men vi utvidet søket ved å se på hvem som hadde jobbet under ham i AUF, Ap, departementer og stortingsgruppen. Denne systematiske kartleggingen ble ikke gjort ved å ringe «alle på listen». Vi måtte passe på så vi ikke kontaktet personer som raskt ville lekke videre til Trond Giske. Vi visste at det ville bli langt vanskeligere å jobbe med saken fra den dagen Trond Giske forsto hva vi holdt på med.

Vi ba også om en fullstendig oversikt over hvem som hadde deltatt på utenlandsreiser sammen med ham da han var næringsminister. Vi satt på flere tips om hva som skjedde på utenlandsturene. En slik oversikt over delegasjonssammensetningene fantes ikke, derfor måtte næringsdepartementet bruke tre uker på å spikre sammen en liste basert på statsrådens reiseregninger. Vi gikk også gjennom alle som de siste tyve årene var i en posisjon som kunne ha blitt varslet om upassende oppførsel: generalsekretærer, partisekretærer, partiledere og departementsråder. Flere valgte vi ikke å ta kontakt med i frykt for at de kunne lekke til Giske hva vi spurte om. I ettertid viste det seg at faren var reell.

Vi bestemte oss tidlig for å være tilbakeholdne med å ta direkte kontakt med kvinnene om et så følsomt spørsmål. Av hensyn til dem selv og målet vårt om å kunne dokumentere eventuell upassende oppførsel, var fremgangsmåten å nærme seg dem via noen som kjente

dem godt og som samtidig kunne forsikre dem om at vi ville behandle spørsmålene i fortrolighet og forsikre dem om at de selv skulle få ha kontroll over sin egen historie.

Vår journalistiske tilnærming til sakene besto derfor i starten primært av å finne ut hvordan vi skulle tilnærme oss kvinnene vi hadde indikasjoner på hadde hatt negative erfaringer med Trond Giske. Det å ringe direkte til vedkommende og legge frem det vi hadde hørt, skjønte vi ville fungere dårlig i de fleste tilfellene. Felles for mange av kvinnene var at de hadde sterk frykt for at det skulle bli kjent, det var skam forbundet med episodene og de så nesten ingen oppside ved at historien skulle bli kjent.

Det som viste seg å være en effektiv metode både når det gjaldt historiene i Arbeiderpartiet og utenfor partiet, var å finne personer som kjente vedkommende og begynne der. Videre måtte vi kartlegge så langt som mulig hvilken relasjon disse personene hadde til Trond Giske. Bakgrunnen er at i et politisk parti som Arbeiderpartiet eksisterer i stor grad en kultur om at man ringer og varsler hverandre dersom man skjønner at pressen sitter på opplysninger som kan skade partiet eller viktige personer i partiet. Frykt for dette, gjorde at vi flere ganger måtte la være å ta kontakt med enkeltpersoner.

I arbeidet for å verifisere fakta rundt kvinnene, deres historie og deres bakgrunn, brukte vi blant annet sosiale medier som Facebook, Instagram og LinkedIn. For å kartlegge personer som kjente de forskjellige kvinnene, var venneoversikter på Facebook og kartlegging av aktivitet i sosiale medier nyttig. Det kunne være så enkelt som å finne «liker» klikk på facebook og twitter.

Metode for etablere tillit og fortrolighet

Nettverksmetode: La kvinnene vite at de ikke er alene, bygge trygghet og tillit, vilje til å publisere

Da vi tok kontakt med personer med tilknytning til kvinnene, var vi påpasselig å ikke fortelle konkret hva vi hadde hørt eller satt på. Det var mer å bygge opp en tillit til vedkommende og at vi ønsket å komme i kontakt med en bestemt person fordi vi satt på opplysninger om at vedkommende hadde hatt en erfaring med Giske. Det endte ofte i at denne bekjente tok kontakt med den aktuelle kvinnen og fortalte om vår henvendelse, fortalte om kildevern og våre forsikringer. Noen ganger kom vi ikke lenger enn dette og historien måtte legges vekk.

Det positive med indirekte kontakt var at vi ikke ødela et potensielt ønske om å fortelle en historie ved at de ble skremt av fremmede journalister. De kunne først diskutere med noen de var trygge på og ta seg god tid til både å huske hendelsen og reflektere over den. Det negative for oss var at vi i starten da ikke kunne være helt sikre på fremdriften eller om formidlingen av informasjonen var i tråd med våre ønsker.

Da vi fikk kontakt med kvinnene selv, var det allerede etablert en viss fortrolighet på bakgrunn av den indirekte kontakten. Men det var likevel avgjørende å få dem til å fortelle sin historie uten at vi påvirket dem med det vi visste fra før av. Først senere når historien i grove trekk var fortalt til oss, fortalte vi hva vi hadde hørt om den samme historien. Da viste

det seg ofte at historien kunne være helt annerledes. Det viste seg også flere ganger at innholdet i ryktene, tipsene vi hadde fått, var helt feil.

Vi skrev ned historien og sendte dem vår versjon, ikke for at de skulle godkjenne teksten og gi tillatelse for publisering, men bare som en forsikring om at dette er det vi mener kan bli satt på trykk i det tilfellet de skulle bestemme seg for at de vil at historien skal bli kjent.

En metode vi brukte som viste seg å være effektiv, men også etiske utfordrende, var å fortelle kvinnene om hva vi satt på av opplysninger på om andre kvinner som også hadde vært utsatt for Giske. Et generelt trekk var at ingen av kvinnene ønsket å være den eneste som fortalte sin historie i DN eller varsle om sin sak til Ap. Det var en modningsprosess som gikk over tid, og den ble trolig påvirket av at vi begynte å sette saker på trykk. For flere av de aktuelle kvinnene, var det både viktig å betryggende å se at de ikke var alene.

Vi utleverte aldri materiale eller opplyste om identitet fra en sak til en annen dersom ikke kvinnene allerede kjente til hverandre. Men vi orienterte flere som satt i tenkeboksen med sin historie, at vi nå jobbet også opp mot andre kvinner med tilsvarende erfaring med Giske. Flere av varslerne har sagt til oss at dette var avgjørende for at de orket å stå i det. I og med at vi hadde så mye kontakt med forskjellige kvinner i forskjellige miljøer, hadde vi også god innsikt i hvordan prosessene foregikk i Ap og hvor langt behandlingen av de forskjellige varslings sakene og henvendelsene var kommet.

Tillit handlet også til slutt om å bevise at vi som avis var modige nok til å få historiene på trykk. Månedslang kildepleie ville bli satt tilbake hvis kildene etter lang tids tvil om de ville dele hendelsen, hadde fått beskjed om at vi dessverre ikke kunne trykke saken. Vi visste at publisering til slutt ville avhenge av en vanskelig beslutning fra sjefredaktøren, og det fikk kildene vite. Derfor var det avgjørende å vise sterk vilje fra vår side overfor kildene om hvor viktig deres historier er, og at vi vil gjøre alt vi kan for å yte dem rettferdighet.

Kildekritikk

Beskyldninger om kilder i maktkamp. Faktasjekk og utelukkelse av feilkilder.

Da vi i august startet med undersøkelsene rundt det vi da kalte damehistorier, skjedde det i forbindelse med det som kunne bli en åpenbar potensiell maktkamp: Hva skjer i Arbeiderpartiet hvis det taper valget? Ryktene om Giske, usanne eller ikke, var noe mange snakket om. Det var ikke det eneste temaet vi diskuterte. Hvordan vil Støre takle et valgnederlag? I hvor stor grad vil sakene vi skrev om privatøkonomien hans bidra til et eventuelt valgnederlag? Vil han stå løpet ut til 2021?

Fra august ble det stadig klarere for oss at flere mente Trond Giske ikke burde nå til topps fordi han oppførte seg upassende og krenkende. Ingen tok kontakt med oss uoppfordret, men vi stilte spørsmål til de vi mente visste.

En etisk problemstilling vi har måttet forholde oss til er om vi under arbeidet har hjulpet fraksjoner i Arbeiderpartiet som kan ha hatt et ønske om stanse Trond Giskes klatring mot toppen i partiet. Det er ingen tvil om at Giske både har sterke venner og sterke fiender i partiet. Samtidig koker dette ned til spørsmålet: Stemmer det at Trond Giske har utsatt

kvinner for seksuell trakassering eller upassende oppførsel? Hvis påstandene stemmer, er det en svært legitim grunn for hans motstandere til å jobbe for at Giske ikke har det høyeste tillitsvervet.

Og selv om vår journalistikk har vært ønsket velkommen av Giskes motstandere, kan vi ikke av den grunn la være å undersøke sakene. Journalistikk har konsekvenser. Men det er andre, som i dette tilfellet Aps leder, som til slutt brukte sin makt til å fjerne en tillitsvalgt som misbrukte innflytelsen. Giske-saken er ikke unik i så måte. Kilder og tipsere bidrar med informasjon. Pressen sjekker, dokumenterer og tar noen etiske og redaksjonelle valg. Selskaper, styrever, organisasjoner, departementer, velger å handle eller lar være.

Siden kvinnene som fortalte om upassende oppførsel ville være anonyme, og vi mente det var nødvendig å bryte idealet om åpenhet for å få frem forholdene, prøvde vi å sjekke sannhetsgehalten på flere vis. Vi snakket blant annet med venner, bekjente og kolleger som bekreftet at hendelser ble omtalt til dem like etter at de var skjedd eller at de var tilstede på samme tid. Men i mange tilfeller blir det påstand mot påstand, det var bare Giske og kvinnen som var der da det skjedde. Derfor var vi avhengige å skaffe oss et best mulig bilde av troverdigheten til kvinnene. Det handler om hvor mange detaljer som huskes, av tidspunkter og motiver. I stor grad har svaret fra kvinnene på det siste vært: Det går ikke an å oppføre seg slik av en statsråd/ledende politiker. Og flere av kvinnene har sagt at metoo-debatten har ført til at de nå har tenkt nøyere over hva de opplevde, at det som den gang var vanskelig å ta opp, nå er blitt lettere. Og et ønske om at Giske ikke burde få lov å fortsette sin oppførsel.

Opptakten til publisering

I midten av november kontaktet vi direkte en av dem som på et tidspunkt hadde informert enkeltpersoner i partiet om en hendelse. Etter en dialog med henne fikk vi vite hva som hadde skjedd. Også denne historien viste seg å være helt annerledes enn det vi først hadde hørt.

En stund senere, etter at vi hadde gjennomført våre samtaler og fått en tillit til hvordan vi skulle håndtere hennes historie videre, fikk vi vite at VG var tipset om samme person. Dette var kritisk, hele vårt prosjekt ble satt i fare. Vi fryktet en stund at de i Ap som ikke ønsket at slike historier skulle bli kjent, nå ville lykkes i å stoppe hele prosessen som vi følte var på gang.

Etter at VG hadde tatt kontakt med denne kvinnen, som vi allerede da hadde hatt flere samtaler med over uker, gikk alarmen i Arbeiderpartiet. Resultatet ble uansett at kvinnen selv overhodet ikke ønsket seg noe omtale av saken. I tillegg ble leder av kvinnenettverket Anniken Huitfeldt, partisekretær Kjersti Stenseng og Trond Giske koblet inn for å stoppe all omtale

Heldigvis hadde vi på forhånd gått opp alle spor rundt denne saken slik at vi uansett kunne omtale den på en korrekt og nøktern måte.

Vi skjønnte at nå hastet det. 30. november ba vi derfor om et møte med nyhetsredaktør og sjefredaktør der vi fortalte konkret hva vi hadde jobbet med siden august, men at arbeidet måtte trappes opp siden en konkurrent var på sporet av en av sakene. Vi informerte dem om at vi satt på fire hendelser knyttet til Trond Giske som det var blitt varslet/informert om. Det var disse vi nå konsentrerte innsatsen om, samtidig som vi hadde en dialog med kilder om andre Giske-saker.

Onsdag 7. desember hadde Ap gruppemøte der Anniken Huitfeldt, leder av kvinnenettverket, informerte om arbeidet i partiet med et debathefte om seksuell trakassering. Dette ga oss muligheten til å begynne å skrive om Arbeiderpartiet og Metoo, selv om våre historier om Trond Giske fortsatt ikke var klare for publisering.

I gruppemøtet kom hun med uttalelser som provoserte flere tilhørere: «Det må være lov å gå på en smell», og hun advarte mot å bruke rykter om seksuell trakassering i maktkamper i partiet. Hun bekreftet, utdypet og forsvarte uttalelsene på sin facebookside etter at vi omtalte saken. I tillegg hadde hun sendt en ekstra forklaring på uttalelsene i en lukket facebookgruppe som vi fikk tilgang til.

Årsaken til at saken fikk så stor oppmerksomhet i partiet var at flere, uten at de sa det åpent, oppfattet at Huitfeldt og partisekretær Kjersti Stensengs uttalelser egentlig gjaldt Trond Giske. De ble sett på som en advarsel om å ligge unna Giske, uten av vi på det tidspunktet kunne skrive det.

Publisering og motstand

Den første saken vi valgte å skrive om «upassende oppførsel» fra Trond Giske, handlet om tre episoder som på en eller annen måte var varslet inn til Ap. Hvis vi først lyktes med å publisere en så konkret sak om Giske, som ikke kunne tilbakevises som ord mot ord, ville de neste sakene bli lettere å få frem.

Vi visste at Trond Giske og hans støttespiller ville jobbe for å tilbakevise alle saker. Derfor var det avgjørende å kartlegge så langt det var mulig, alle fakta rundt historiene vi skulle publisere i den første saken. Selv om det var forskjellige tolkninger av det som hadde skjedd, måtte vi vite at selve situasjonene hadde funnet sted. For det andre måtte vi også, så langt det var mulig, kartlegge hvem og hvordan episodene var varslet inn til partiet eller enkeltpersoner i partiledelsen. For det tredje måtte vi finne ut av detaljene rundt hvordan sakene var behandlet eller ikke behandlet.

Om de tre sakene vi til slutt omtalte, visste vi hvem som hadde henvendt seg til Ap og vi visste hvem som hadde mottatt henvendelsen. Det gjorde at til tross for alle forsøk på å bortforklare, bagatellisere og stoppe publisering, så satt vi på dokumenterbare hendelser – ikke historier som bare ville være påstand mot påstand. Hendelsene var av en slik karakter at noen hadde varslet om det.

12. desember skrev vi et utkast til sak basert på fire konkrete varsler/henvendelser. Morgenen etter informerte vi nyhetsredaktør og sjefredaktør om at en sak var klar og at de måtte være forberedt. Vi fortalte om tidligere erfaringer med Giske og hans tilsvar på kritiske

saker. Vi så for oss at han ville tilbakevise alt som ondsinnede rykter og ikke svare på konkrete spørsmål innen en gitt frist. Vi fortalte også våre redaktører at Giske kom til å bruke alle midler for å stoppe saken, og at de trolig ville bli kontaktet direkte av Giske når han ikke kom noen vei med oss. Vi sa også at det var sannsynlig at han ville bruke andre personer til å påvirke oss til å ikke publisere. Alt dette viste seg å stemme.

Det var også derfor vi bestemte oss for ikke å fremlegge forholdene for Giske tidligere i den journalistiske prosessen. Samtidig måtte vi gi ham tilstrekkelig tid til å kunne svare.

Like før klokken 11 den 13. desember sendte vi epost til Giske med hva vi ville sette på trykk, og fire spørsmål under hver av de fire hendelsene: Kan du kommentere saken? Mener du selv at du gjorde noe galt i denne situasjonen? Er det noe feil i DN's beskrivelse? Ble saken tatt opp med deg? I tillegg stilte vi spørsmålene: Er det andre hendelser rundt din oppførsel som det er varslet om og du er konfrontert med? Har du noen gang gått over grensene for hva en statsråd/ledende politiker kan tillate seg overfor kvinner?

Klokken 14.45 informerte Giske oss om at han hadde sendt epost til sjefredaktør Amund Djuve: *«Jeg har mottatt en epost fra to av dine journalister, Tore Gjerstad og Kristian Skard, som jeg finner svært opprørende. Her presenteres jeg for flere en rekke spørsmål som jeg bes om å kommentere og utdype. De består stort sett av en rekke usanne rykter og vandrehistorier, en type saker som jeg aldri har opplevd at selv sladderpressen spør om. Jeg har selvfølgelig ingen kommentar til dette, og publisering av slike saker, eller omtale av at det spres slike rykter, ville vært brudd på presseetikken og en rekke bestemmelser i Vær varsom-plakaten. Det som oppleves som ekstra alvorlig er at DN's journalister gjennom å spørre om slike påstander i det politiske miljøet er med på å spre usanne rykter. Dette oppleves som krenkende for meg og min familie. Jeg har forståelse for at pressen sjekker ut tips om trakassering, men dette er noe helt annet. Jeg håper og tror at den henvendelsen jeg fikk i dag ikke innebærer en ny journalistisk linje og praksis fra DN.»*

I samtaler på telefon med sjefredaktør en time senere tilbakeviser han alt og kommer med en konkret påstand knyttet til en av hendelsene, som gjør at vi til slutt bestemmer oss for å stryke en av de fire historiene. Informasjonen Giske kom med involverte en person som vi av etiske grunner var avskåret fra å kontakte.

Dermed sto det tre igjen. Etter at Giske fikk beskjed om at saken ville komme på trykk, tok han så kontakt med leder av kvinnenettverket i Ap, Anniken Huitfeldt, og partisekretær Kjersti Stenseng, og fikk dem til å ringe oss. Huitfeldt og Stenseng var tilknyttet håndteringen av to av henvendelsene om upassende oppførsel som vi skulle sette på trykk. Den tredje historien omhandlet en kvinne i partiet. Også denne kvinnen tok kontakt rett før deadline. Dermed hadde enkeltpersoner som var tilknyttet alle de tre historiene vi skulle skrive, tatt kontakt med DN i forsøkene på å tilbakevise historiene og publisering.

Trond Giske stoppet ikke der. Han viste også til en tekstmelding fra Huitfeldt som hun skal ha sendt oss, der hun tilbakeviser hendelsen hun ble kontaktet om. Det viste seg senere ikke å stemme. Alt dette skjedde tett opp mot deadline, og da første papirutgave gikk i trykken klokken fem, ba Giske om å få oversendt hele saken for å kunne kommentere til andre utgave. Giske fikk da saken på epost litt før fem, med frist til 17.20 hvis han ville ytre seg mer

før andreutgaven gikk i trykken. Det gjorde han ikke. Samme kveld og dagen etter informerte vi han om at vi når som helst ville publisere hans eventuelle kommentarer og tilsvar i nettutgaven.

17.30 ble saken publisert digitalt. Nettavisen skrev en sak med bakgrunn i DNs publisering. Denne ble kort tid senere trukket. Vi vet ikke hvorfor det skjedde, men det er grunn til å anta at også andre medier opplevde sterk motstand mot å bidra til å gjøre DNs sak kjent.

Dagen etter skrev VG en sak der den ene hendelsen ble bredere beskrevet, med henvisning til DN, men på en slik måte at primærkilden gikk ut i Dagbladet med kraftig kritikk av VGs metoder og mente avisen misbrakte Metoo-kampanjen. Hun gikk aldri ut mot DNs beskrivelse eller metoder. Men for oss gjorde hennes utfall, kombinert med den avvisende holdningen i partiet og skepsis i offentligheten, at vi gikk inn i en kritisk fase. Nesten ingen andre medier publiserte egen journalistikk om upassende oppførsel fra Giske. Noen medier var opptatt av å formidle hvor tynt grunnlag DN skrev saken på.

Kritisk fase

Vi var engstelige for at kvinnene, som ennå ikke hadde bestemt seg for om de ville fortelle om sin sak til Arbeiderpartiet, ville bli skremt av holdningen fra partiledelsen som avviste at Giske hadde opptrådt upassende. Vi vet også at sentralt i Ap ble det snakket om at det var mer sannsynlig at DN ble felt i PFU enn at anklagene mot Giske ble styrket.

Men samtidig som vi i sosiale medier og av kommentatorer ble beskyldt for å «koke suppe på en spiker», fikk vi inn nye tips fra lesere som fortalte at de hadde hatt ubehagelige opplevelser med Giske. Dette kombinert med saker vi hadde jobbet med lenge, men fortsatt ikke publisert, gjorde at vi uten problemer kunne stå i den kritikken som kom mot våre saker. Og vi fikk uvurderlig hjelp av politisk redaktør Kjetil B. Alstadheim som både forklarte viktigheten av vår journalistikk gjennom kommentarer og forsvarte oss i debattstudioene.

I ettertid er det liten tvil om at hvis vi ikke hadde klart å få de første sakene på trykk, ville Giske-saken aldri blitt rullet opp. Det var en nær sammenheng mellom våre første publiseringer og at viktige kilder og kvinner i og utenfor partiet senere til slutt turte å fortelle sine historier. Det igjen førte til at de ansvarlige personene i Arbeiderpartiet ble tvunget til å ta tak i saken. Det ble også starten på prosessen som endte med at Ap-leder Jonas Gahr Støre i starten kritiserte Dagens Næringslivs journalistikk og sa offentlig at han hadde full tillit til Giske, for til slutt å gjøre det klart at Giske ikke hadde hatt en oppførsel som var uforenelig med Aps verdier og regelverk.

Da alle kastet seg på

17. desember publiserte vi «Nye saker om Trond Giske» uten å gå inn i detaljer om hva henvendelsene om upassende oppførsel gjaldt. Partisekretær Kjersti Stenseng hadde før det uttalt at «Vi har ikke mottatt noen varsler fra noen som føler seg trakassert.» Nå het det at «Jeg kommenterer ikke i media om eller hvilke henvendelser partikontoret eventuelt mottar».

To dager senere, den 19. desember, skrev vi om to kvinner utenfor partiet som fortalte sine historier om upassende oppførsel. Giske svarte da til den ene av dem: «Jeg vil avvise beskyldningene som Dagens Næringsliv fremsetter. Jeg mener det er brudd på god presseskikk av Dagens Næringsliv å spre alvorlige beskyldninger mot meg basert på en ukjent anonym kilde. Dagens Næringsliv fortsetter en journalistikk basert på anonyme kilder som det er umulig å forsvare seg mot.»

Onsdag 20. desember kom saken som førte til at resten av alvorret gikk opp for mange av dem som så langt hadde holdt seg unna eller bagatellisert sakene. Vi dokumenterte hvordan partiet hadde fått fire nye varsler om upassende oppførsel og at Trond Giske var kalt inn på teppet til Jonas Gahr Støre.

Det som trolig var utslagsgivende for at det meste av offentligheten skjønnte at dette var noe mer enn gamle rykter, var at vi i denne saken også kunne opplyse at kvinnene hadde hatt samtaler med partileder Støre. Og at dette hadde skjedd bak ryggen til Giske. Mye av denne informasjonen hadde vi i en tid hatt kunnskap om.

Fra denne dagen begynte alle medier å dekke saken. To dager senere beklaget Trond Giske på NRK Dagsrevyen sin oppførsel og Støre kalte den «kritikkverdig». Giske ble deretter sykmeldt, så fritatt for sine verv. Søndag 7. januar tok Trond Giske konsekvensene av at han ikke lenger hadde tillit og trakk seg som nestleder og finanspolitisk talsperson.

Spesielle erfaringer: Mangelen på avslørende detaljer

Særlig frem til Giske ble kalt inn på teppet hos Støre og Giske beklaget sin oppførsel, skjønner vi at mange lesere hadde vanskelig for å gjøre seg opp en mening om hvor alvorlig oppførselen hans egentlig var. Begrepet vi brukte var «upassende oppførsel», som åpenbart gir rom for et stort spenn i mulig innhold.

Årsaken er at vi var sparsomme med detaljer i sakene, men det viktigste er trolig at konteksten den seksuelle trakasseringen skal ha skjedd i, ikke er kjent. Det er fordi få kvinner har latt oss fortelle hele historien på trykk. Bakgrunnen er frykt for å bli identifisert. Konteksten rundt historiene og kvinnenes roller vil gjøre det lett for flere å identifisere hvem det er. En annen grunn til detaljfattigdommen er at Giske så klart har tilbakevist alle anklager om trakassering. Da er det presseetisk vanskelig å sette hele historien på trykk. Det blir fort ord mot ord, og en anonym kvinnes fortelling mot en Ap-nestleders totale tilbakevisning av hendelsen. Det er viktig å være klar over at grunnlaget for at Ap-leder Støre mistet tilliten til Giske, er basert på historier han kjenner til gjennom varsler, men som ikke er publisert.

Et godt eksempel som forklarer problemet er NRKs intervju med bydelsordfører Line Oma. Den faktiske påstanden var at Giske mot hennes vilje kysset henne. Men det er konteksten, hvor og hvordan det skjedde, som gjør at hendelsen oppfattes som alvorlig. Det samme gjelder mange av de andre historiene som fortsatt ikke er kjent. Sammenhengen det skjedde i, skjevheten i maktforhold og alder, gjør det til en alvorlig historie.

Spesielle erfaringer: Tåle å ikke sette gode nyhetsaker på trykk

En viktig metode i den politiske journalistikken er strategiske vurderinger om hva man skal sette på trykk. Her er nok den politiske journalistikken nær beslektet med kriminaljournalistikken. Det handler om at enkelte gode nyhetssaker kan avsløre for mye av hva man faktisk vet. Konsekvensen av det kan bli at det iverksettes tiltak som gjør det ytterligere vanskeligere å få ut ny informasjon senere. Dette er særlig aktuelt når saken omhandler en pågående prosess. En god nyhetssak, publisert på feil tidspunkt, kan føre til at interne prosesser i et parti eller en regjering kan bli endret eller utsatt av taktiske hensyn.

Vi satt hele tiden på informasjon som ville gitt enkeltsaker «desken» ville blitt svært fornøyd med. Men publisering ville vanskeliggjort vårt videre arbeid og stått i veien for enda større saker vi håpet å få ut.

Dette er særlig viktig når man jobber med en organisasjon som Arbeiderpartiet. Alle nyhetssaker som inneholder lekkasjer og anonyme kilder, er egnet til å skape stor frustrasjon i Arbeiderpartiet. Dette så vi i det første møtet med sentralstyremedlemmene og fylkesledere som behandlet Giske-saken, et telefonmøte før jul. Der var flere av sentralstyremedlemmene og fylkeslederne mer opptatt av lekkasjer i pressen, enn hva Trond Giske faktisk var mistenkt for å ha gjort. I en slik betent atmosfære, tørker kildene inn og alle blir redde for å snakke med pressen. Det er liten tvil om at aktører i Ap som ikke ville at Giske-saken skulle bli kjent, eller få det utfallet den fikk, utnyttet bråket rundt anonyme kilder og lekkasjer i pressen.

Denne type vurderinger er etisk vanskelige problemstillinger. Er man en aktør, eller dekker man bare en begivenhet? Det var ikke vi som felte Trond Giske, det var Arbeiderpartiet. Men det er heller ikke noen tvil om at dersom vi ikke hadde vært metodisk våkne når det gjaldt tidspunktet for publisering, innholdet og metoden, kan det hende vi ikke hadde fått frem den informasjonen som førte til at han måtte gå.

Spesielle erfaringer: Identifisering eller anonymisering

I Metoo-avsløringene verden rundt de siste månedene, har pressen hatt en avgjørende rolle. Det var også tilfelle her.

Det spesielle med Giske-saken er at temaet, seksuell trakassering, for første gang har felt en så mektig politiker etter mange år med rykter om upassende oppførsel. Og flere har kommet til i kjølvannet. Det at flere navngitte politikere nå er felt på grunn av seksuell trakassering, ville kanskje vært vanskelig uten at ett medium, denne gangen DN, identifiserte Trond Giske.

Forutsetningen til at vi kom dit er at kvinner har blitt møtt med fortrolighet og respekt, tvilt seg frem til at det er nødvendig å si fra, til partiet eller bare til oss. Hver og en av dem har tatt selvstendige valg ut i fra hva de føler de kan stå i. Vi har hørt historiene til langt flere enn dem som har kommet på trykk. Noen har bare hatt et ønske om at vi skal vite. Andre har trukket seg i siste liten av hensyn til familie eller arbeidsgiver. En del historier har vi lagt bort av kapasitetshensyn eller fordi de er for like de vi allerede har omtalt.

Hadde det vært riktigere å ikke identifisere Trond Giske? Vi så det aldri som en reell mulighet å omtale ham som en «ledende Ap-politiker» eller «Ap-topp». For det første ville alle i det

politiske- og pressemiljøet skjønt hvem det dreide seg om. Det ville ikke vært en reell anonymisering. Navnet ville kommet ut på mer eller mindre seriøse nettsted. Vi ville ikke hatt kontroll over det. Belastningen på ham ville vært noe mindre, men presset likevel stort. Det ville også vært umulig med tanke på konsekvensene av journalistikken: I det øyeblikket han eventuelt måtte ha trukket seg, ville sakene likevel bli kjent.

Det har vært tøft for dem som varslet og det er ekstra tøft å stå frem med navn i full offentlighet. Det fikk kvinnen som varslet om statssekretær Roger Ingebrigtsen erfare i 2012. Selv om hun først var anonym valgte Nettavisen og iTromsø å navngi henne. Og hun ble hetset i sosiale medier og flere gikk ut og hevdet hun deltok i en maktkamp i forbindelse med nominasjonsprosessen i Troms Ap.

Regelen om at hovedkilder som regel skal identifiseres, og at man skal være varsom ved behandling av informasjon fra anonyme kilder er en viktig rettesnor. Men en annen bestemmelse i Vær varsom-plakaten, er i dette tilfellet avgjørende: VVP 1.5 «*Det er pressens oppgave å beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre.*» Noen ganger er det ikke mulig uten bruk av anonyme kilder.

Vi kunne heller ikke ha som krav at varslerne eller andre som har vært utsatt for upassende oppførsel måtte ha stått frem med fullt navn. Da ville ikke Giskes adferd ha blitt avdekket. Alle kvinnene vi har omtalt anonymt har Giske fått vite identiteten til. I ett tilfelle skjedde det etter at saken kom på trykk. I det tilfellet, en kvinne utenfor partiet, var hun svært klar på at hun ikke ønsket at han ikke skulle vite navnet, men Giske fikk, etter vår mening, så detaljert informasjon om hendelsen slik hun opplevde det, at vi anså det som usannsynlig at han ikke skulle kunne huske situasjonen, detaljer som vi ikke satte på trykk. Da hun siden ombestemte seg, og han fikk navnet, endret han ikke forklaring. I denne saken publiserte vi svært lite av det konkrete innholdet i beskyldningene.

Spesielle erfaringer: Lekkasje og konkurranse

Kildearbeider var hele tiden svært krevende på grunn av fare for lekkasje. Både i Arbeiderpartiet og utenfor, har det i perioder pågått en tung jakt på DN's kilder.

Vi vet også at flere enkeltpersoner har fått et helt uriktig stempel av å være blant DN's kilder. Flere av disse enkeltpersonene har hatt en tøff tid i den perioden vi har jobbet med saken. Dette er etisk vanskelig å håndtere. Det vil være en nær sagt umulig oppgave for oss å begynne ta kontakt med dem som har eventuelle mistanker mot enkeltpersoner, for å fortelle at deres mistanker ikke medfører riktighet.

Det tette forholdet i det politiske miljøet har også gjort arbeidet utfordrende. Vi har i flere år vært daglig i Stortinget som politiske reportere. Vi jobbet så lenge med denne saken før vi publiserte, at det ble ganske synlig at vi til tider ikke hadde noe på trykk om andre saker. Vi begynte å få nysgjerrige spørsmål fra kolleger og politikere om hva vi drev med. Etter å ha gjennomført et stort antall samtaler med kilder i og utenfor det politiske miljøet, lakk det også ut hva vi drev med. Det ble åpenbart da vi til og med fikk en telefon fra en person i et

annet parti som lurte på om vi snart kom med avsløringene om Trond Giske. Vi hørte også rykter om oss selv, om informasjon vi skulle sitte på – men som overhodet ikke stemte.

Spesielle erfaringer: Kontakt med Giskes nærstående

I tillegg til arbeidet med å få nødvendig tilsvar til saker, Giskes syn på anklagene, så vi det som nødvendig like før jul å få vite hvordan det sto til med ham og familien. Da hadde også resten av norsk presse kastet seg på saken og han var under sterkt press. Vi tok kontakt med to av hans nærmeste støttespillere gjennom mange år. Vi ønsket bare å få vite hvordan det sto til og om det var noe vi burde vite. I tillegg responderte vi på en oppfordring fra en støttespiller til familien hans om å spare dem for unødvendige detaljer i beskrivelsen av Giskes oppførsel. Vi fulgte også opp denne første henvendelsen med en lengre telefonsamtale for å høre hvordan familien hans hadde det. Faren er at det kan oppfattes som støtende at de som naturlig nok ses på som fiender tar kontakt. På den andre siden kan null kontakt oppfattes som likegyldighet til hvordan han og hans nærmeste har det.

Konsekvenser

- Trond Giske måtte trekke seg som nestleder i Arbeiderpartiet og som finanspolitisk talsperson.
- Etter DN's innledende saker kan terskelen for å si ifra ha blitt lavere. Arbeiderpartiet ble varslet om flere saker og en av dem, Line Oma, sto åpent frem i NRK 5. januar.
- Arbeiderpartiet satte ned et utvalg som skal se på hvordan partiet håndterer påstander om seksuell trakassering. Partileder Jonas Gahr Støre karakteriserte den økte åpenheten om problemet som et «før og etter» i historien, et veiskille.
- Etter vår første sak har klimaet for å si fra om upassende oppførsel i det politiske miljøet endret seg i en slik grad at i skrivende stund, 12. januar, har nestleder i Frps stortingsgruppe, Ulf Leirstein, trukket seg fra sine tillitsverv. Det samme gjelder Unge Høyre-leder Kristian Tonning Riise.

Etterord

Når denne rapporten skrives, sitter vi fortsatt på flere historier fra kvinner i og utenfor Arbeiderpartiet som mener de har opplevd seksuell trakassering fra den nylig avgåtte nestleder i Arbeiderpartiet. Historiene burde vært på trykk, men vi har hele veien vært helt klart på at det er kvinnen som selv eier sine historier. Vi har klart å oppnå så god tillit flere av kvinnene at vi har fått hele historien, skrevet det ut og latt de se den og endre den slik at de fullt ut kan stå inne for hver eneste beskrivelse. Men fortsatt vil de ikke at historien skal på trykk. Flere sier til oss at de likevel føler en trygghet i at historien er fortalt for oss, og kan komme på trykk dersom de mener tiden er inne. Det er selvfølgelig svært frustrerende å sitte på informasjon som vi ikke kan trykke og som vi vet vil være viktig for debatten om alvoret i Giske-saken. Samtidig vet vi at vi aldri hadde kommet så langt vi gjorde hvis ikke vi var til å stole på eller begynte å legg for stort press på kvinnene.

Vi har vært veldig usikre på om vi skulle skrive en metoderapport på Giske-saken. Kildebruken og metodene er vanskelig å beskrive og noe kan ikke omtales i det hele tatt av hensyn til kildevernet. Det er også vanskelig å peke på noen nye og revolusjonerende metoder. Vi har brukt klassiske, grundige metoder og bygget tillit til kildene over lengre tid. Vi har brukt mye tid på å bygge opp kunnskap om maktstrukturene i Arbeiderpartiet. Vi har måttet håndtere vanskelige etiske avveininger, både i arbeidsprosessen og ved publisering. Men vi bestemte oss for å gjøre et forsøk på å beskrive hvordan vi har jobbet, etter en hyggelig gratulasjon fra en kollega i et annet mediehus. Han avsluttet med: «Håper det blir en metoderapport, slik at vi andre kan lære litt.»

Vedlegg

«Rykter om seksuell trakassering»

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/07/1627/Politikk/knytter-rykter-om-seksuell-trakassering-til-intern-maktkamp>

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/08/1654/Politikk/ap-veteran-mener-huitfeldt-mistenkelig-gjør-kvinner-som-varsler-jeg-haper-dette-var-en-forsnakkelse>

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/10/1939/Politikk/de-som-star-frem-skal-slippe-a-fa-hore-at-de-farer-med-rykter>

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/14/1754/Politikk/vil-likevel-diskutere-rykter>

Varslene mot Trond Giske

13. desember:

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/13/1730/Politikk/ap-ledelsen-har-fatt-flere-varsler-om-trond-giske>

16. desember:

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/16/2001/Politikk/nye-saker-om-trond-giske>

19. desember:

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/19/1630/Politikk/-en-statsrad-kan-ikke-oppfore-seg-slik>

20. desember:

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/20/1642/Politikk/trond-giske-inn-pa-teppet-til-jonas-gahr-store>

21. desember:

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/21/1704/Politikk/-det-var-ikke-bare-mine-kirkelige-synspunkter-han-var-interessert-i>

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/21/2112/Politikk/jonas-gahr-store-brot-lofte-til-varslerne>

22. desember:

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/22/1330/Politikk/flere-sentrale-ap-ere-krever-giskes-avgang>

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/22/2054/Politikk/den-nyeste-varslingssaken-er-fra-2017>

23. desember:

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/23/1400/Politikk/2017-varsleren-snakker-ut-om-trond-giske-og-prosessen>

27. desember:

<https://www.dn.no/nyheter/2017/12/27/1651/Politikk/orket-ikke-varsle-om-trond-giske-i-2009>

1.januar:

<https://www.dn.no/nyheter/2018/01/01/1706/Politikk/frykter-at-store-lar-giske-fortsette>

5. januar:

<https://www.dn.no/nyheter/2018/01/05/1613/Politikk/brukte-anniken-huitfeldt-for-a-stoppe-sak-om-seg-selv>